

5. Policie stavební má předpisy o zřízení ohnivzdorných střech, bezpečnostních okapů a říms a ohledně zřízení hromosvodů a komínů.

6. Dále obsahuje speciální předpisy o zřízení kolen, stájů, zásobáren, krmíren, stodol, sýpek, plynovodů, o zařízení motorů, parních kotlů atd.

7. Policie stavební vytýká předpisy o zřízení lešení a ohrad při stavbě a o uložení starého i nového materiálu.

8. Policie stavební má předpisy, kterých dlužno šetřiti po ukončení stavby (viz »Povolení k obývání«).

Ku obstarávání policie stavební, jakož i ku provádění řádů stavebních povolány jsou úřady stavební.

Policie tržní viz Trhy.

Policie zdravotní viz Zdravotnictví.

Poměry mezináboženské.

Všude tam, kde v některém státním území uznána jsou různá náboženská vyznání, jest dříve nebo později nutno vydati zákonná ustanovení o tom, aby se umožnila klidná spoluexistence různých vyznání. Dějiny učí, jak zhoubné následky měl v zápětí úmyslný nebo bezděčný nedostatek takovýchto ustanovení, jenž byl zdrojem nejkrutších válek občanských. I rakouské zákonodárství zasahovalo do mezináboženských poměrů již v předešlém století, neboť toleranční patent ze dne 13. října 1781 zvláště ve čl. I. a VI. upravuje poměry tyto. Ovšem jsou i tato ustanovení velice kusá, ježto patent toleranční prohlásil katolické náboženství za panující, naproti tomu označoval za trpěná, tolerovaná vyznání evangelická, jimiž se výhradně toleranční patent zabývá. Ku tolerovaným vyznáním připojeno bylo pak i židovské vyznání, jimiž se zanášely zvláště i jednotlivé řády židovské. Tento stav trval až ku revolučním událostem r. 1848; ústava na to vydaná stanoví úplnou autonomii »zákonem uznaných církví a náboženských společností«, čímž odstraněn jest rozdíl mezi dominujícími a tolerovanými vyznáními náboženskými.

Zrušení ústavy patentem ze dne 31. prosince 1851 č. 3 nezměnilo ničeho na stavu věcí, jak z čl. 4. vysvítá, a tak neznamenovalo ustanovení čl. 15. stát. zákl. zák. ze dne 21. prosince 1867 č. 142 nic nového, nýbrž pouhé uznání dosavadního stavu. Poněvadž pak různá vyznání náboženská stála vedle sebe jako úplně souřadná, bylo nutno zákonem upravit i jejich vzájemné vztahy. To stalo se zákonem ze dne 25. května 1868 č. 49 ř. z. Tento zákon upravuje tuto látku:

1. náboženské vyznání dítek (čl. I.—III.).

2. Přestoupení od církve některé nebo náboženské společnosti ku jiné.

3. Čl. VIII. má ustanovení o funkcích bohoslužebných a správců duší a nařizuje, aby představení, sluhové a příslušníci některé církve nebo náboženské společnosti se zdrželi funkcí bohoslužebných a správy duší ohledně příslušníků jiné církve nebo náboženské společnosti, nežádají-li za to oprávněné osoby. Výjimka může nastati v jednotlivých případech, kde se žádá na dotyčných správcích duší nebo sluzích jiné církve nebo náboženské společnosti, aby předsevzali některý akt jim příslušející, nebo kde zásady a předpisy těchto dovolují předsevzati akt dotyčný. Kromě těchto případů pokládá jest dotyčný akt za právně neúčinný, a úřady mají ku žádosti poškozených osob soukromých nebo náboženské společnosti přispěti vhodnou pomocí.

4. Články IX.—XI. upravují závazek k dávkám a příspěvkům pro církevní účely.

5. Čl. XII. má ustanovení o pohřbívání.

6. Co do slavností a svátků jest toto stanoveno:

a) Nikdo nemůže býti nucen, aby se zdržel práce při slavnostech a o svátcích cizích církví a náboženských společností. V neděli však zastaviti jest každou nenalehavou veřejnou práci po čas bohoslužby. (Z předcházejících ustanovení plyne, že upravení nedělního klidu nelze pokládati nikterak za důsledek motivů náboženských, poněvadž by v takovém případě takové opatření všeobecného nedělního klidu odporovalo zákonu.) Kromě toho jest se o svátcích kterékoli církve a náboženské společnosti zdržeti po čas hlavní bohoslužby poblíže chrámu všeho, co by mohlo rušiti nebo poškoditi slavnost tuto. Téhož dbáti jest při obvyklých slavnostních procesích na náměstích a ulicích, jimiž se průvod ubírá (čl. XIII.).

b) Žádná společnost náboženská nemůže býti nucena, aby se zdržela zvonění v den, kdy jest zvoniti zapověděno dle ustanovení jiné církve nebo náboženské společnosti.

c) Ve školách navštěvovaných příslušníky různých církví nebo náboženských společností má býti, pokud možno, vyučování tak rozděleno, aby i menšině umožněno bylo splnění náboženských povinností (čl. XIV.). (Viz čl. Náboženství a Klid nedělní a sváteční.)

Pomocníci obchodní.

I. Pojem.

Pomocníci obchodní jsou kupečtí výpomocní dělníci, kteří jsou po boku svého pána při jeho zvláštní činnosti obchodnické a jej při tom podporují. Obchodní zákon nevyměřuje pojem obchodních pomocníků.

Říšský vrchní soud obchodní (v Německu) označuje pomocníky obchodními ty osoby, kteréž v obchodní živnosti principála svého ustanoveny jsou ku vyřizování kupeckých služeb v přeneseném slova smyslu. Pomocníky obchodními jsou tudíž: účetní, dopisovatelé, pokladníci, skladníci, příručí a krámští pomocníci; další kategorii tvoří obchodní učnové. K obchodním pomocníkům nenáleží obchodní čeled' (čl. 65), jako ku př. podomci, kočí atd. Ve zvláštním případě rozhodl nejvyšší soudní dvůr, že obchodním pomocníkem je též tlumočník, který zjednan jest — třeba jen za provisi — obchodníkem, aby intervenoval při obchodech jím činěných (rozh. ze dne 10. února 1887 č. 526 časop. »Jur. Bl.« 1887 č. 36). Ku pojmu obchodních pomocníků náleží dále okolnost, že osoby ty jsou trvale ustanoveny ve službě pána svého a že musí se věnovati výhradně jen jeho službám; proto sem nenáleží komisionáři, obchodní prostředkovatelé, sensálové, jednatelé, prostředkovatelé a pod. Obchodní pomocníci nejsou též obchodními plnomocníky a nejsou zmocnění předsebráti právní jednání ve jménu a na účet svého principála; k tomu by musili býti zvláště ustanoveni (čl. 47, 49, 50 a 56 obch. z.).

II. Právní poměr pomocníků obchodních k pánu.

1. Obchodní pomocník má nárok na odměnu; o službách, služném a výživě pomocníkově rozhoduje úmluva, t. j. služební smlouva, není-li této, místní obyčej, a kde by ani toho nebylo, volné uvážení soudu, který dle potřeby vyslechne znalce nejso však dobrozdáním jich nikterak vázán (čl. 57 obch. z.). Zmíněná odměna sestává ze smlouveného pevného peněžitého obnosu nebo ze zaopatření a bytu vedle mzdy nebo beze mzdy;